

Pohorelský školáčik

Časopis zo života ZŠ s MŠ Pohorelá

Číslo 5 - január

Šk. rok: 2015/2016

Z obsahu:

Úvod

Traja králi

Detské omše

Let's play

Všetkovedko

Krajské kolo OSJL

Šaliansky Mat'ko

Oslobodenie obce

Olympiáda z ANJ

Pro slavis

Pohoreľské nárečie

Vyfarbi krtka

Nájdí správnu cestičku

Viete, že ...

Vtipy

Úvod

Vianočné sviatky, dávno pominuli, nový rok 2016 je v plnom prúde. Po dlhšej prestávke od školy sme sa jedenásteho januára opäť ocitli vo víre školského života. Nasledovalo uzatváranie známok, polročné vysvedčenie a jednodňové polročné prázdniny. A redakcia pre Vás stále pripravuje články. Máme tu prvé číslo Pohoreľského školáčika za rok 2016, v ktorom si môžete prečítať o všetkom, čo sa stalo na pôde našej školy počas januára, a samozrejme nebudú chýbať pravidelné rubriky, na ktoré ste zvyknutí ako napr. omalovánky, vtipy, Pohoreľské nárečie a rôzne zaujímavosti.

Dúfame, že náš školský časopis budete čítať aj v roku 2016.

Vaša redakcia z 9.A ☺

TRAJA KRÁLI - ZJAVENIE PÁNA

6. januára si kresťania po celej planéte pripomínajú sviatok **Zjavenia Pána - Troch kráľov**. Patrí k najstarším kresťanským sviatkom, ktorý sa slávi od 3. storočia. Jedná sa o deň, kedy sa na oblohe objavila hviezda oznamujúca narodenie Božieho Syna všetkým národom. Traja králi (mudrci z východu) doniesli novorodeniatku malému Ježiškovi okrem vtedy troch najdrahších darov (kadidlo, zlato a myrhu) aj vyznanie a poklonu ako Spasiteľovi sveta. V minulosti bol tento sviatok spojený s dňom krstu Ježiša v rieke Jordán, ale od roku 1969 sa tento deň oslavuje zvlášť. Sviatok Troch kráľov sa tiež považuje za záver vianočného obdobia. Počas tohto sviatku sa u nás posväcujú domy, pričom sa nad dvere píše podľa roka výraz v tvare:

20-C+M+B-16

(Christus mansionem benedicat – Kristus nech žehná tento dom).

(R.Grajciarová, IX.A)

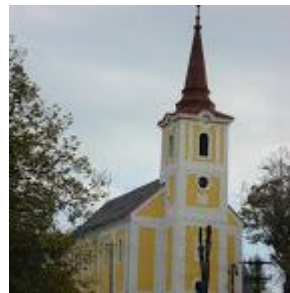
Detské omše

Každý druhý piatok sa budú konať detské omše v kostole Sedembolestnej Panny Márie v Pohorelej. Pred omšou o 17:30 bude spevokol na fare. Na fare sa deti naučia nové pekné pesničky a zahrajú sa aj rôzne hry. Všetky deti pozývame. Nezapudnite si so sebou zobrať dobrú náladu.

Na všetkých sa tešíme. ☺

(R. Grajciarová, IX.A)

Let's play

Dňa **11. decembra 2015** sa naši žiaci zúčastnili **1. ročníka regionálnej súťaže "Let's play"**, ktorú zorganizovala Základná škola v Heľpe s cieľom tvorivou prácou prehĺbovať záujem detí o komunikáciu v anglickom jazyku. Súťaž bola určená žiakom 3. a 4. ročníka ZŠ a našu školu reprezentovala dvojica **Ján Gandžala a Christopher Suchánek zo 4. A.** Hoci sa na stupni víťazov neumiestnili, môžu byť so svojou prácou spokojní, pretože stratili len minimum bodov a vyslúžili si pochvalu za krátky dialóg. Ďakujeme **p. uč. Mgr. I. Zlúkyovej** za prípravu žiakov na súťaž a žiakom ďakujeme za reprezentáciu školy.

(Mgr. I. Zlúkyová)

Všetkovedko

Dňa **1. decembra 2015** sa na našej škole konala súťaž **Všetkovedko**. Súťaže sa zúčastnilo 14 žiakov - 5 žiakov z 2.A, 5 žiakov z 3.A a 4 žiaci zo 4.A.

Titul „všetkovedkov učen“ získali: z 2.A - **N. Vojtková, K. Součková, K. Mikolajová**
z 3.A - **R. Kalman, P. Palus**
zo 4.A - **D. Danielič, J. Gandžala.**

Titul „všetkovedko“ získali: z 2.A - **J. Šajša, L. Bernadičová**
z 3.A - **B. Tlučáková, J. Kanoš, A. Mecková**
zo 4.A - **J. Balážová, Ch. Suchánek**

Žiaci získali diplomy a drobné darčeky. Ďakujeme p. uč. **Mgr. M. Huťovej, Mgr. I. Zlúkyovej a PaedDr. G. Kanošovej** za prípravu žiakov na súťaž. Žiakom blahoželáme za tituly, ktoré získali v tejto vedomostnej súťaži.

(Z. Puťošová, IX.A)

Krajské kolo OSJL

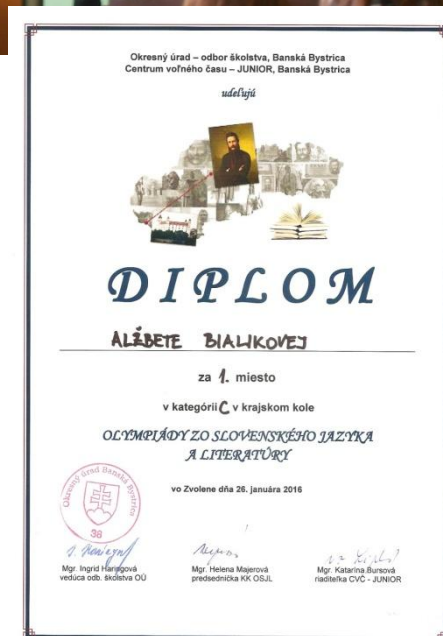

Na krajskom kole olympiády, ktorá sa konala **26. januára 2016** v priestoroch **SPŠ Dopravnej vo Zvolene** sa stretlo 15 žiakov z ôsmeho alebo deviatego ročníka, ktorí boli najlepší vo svojich okresoch. Z našej školy postúpila z okresného do krajského kola **Alžbeta Bialiková z IX.A**. Olympiáda zo slovenského jazyka je postupová súťaž, ktorá nepreverí len teoretické znalosti učiv z gramatiky, ale aj čítanie s porozumením, logické uvažovanie a hlavne kreativitu a flexibilitu súťažiacich.

Súťaží sa v troch kolách. Prvé kolo je test zo širokého záberu vedomostí v slovenskom jazyku, na ktorého vypracovanie bolo 30 minút. Nasledovala druhá časť - transformácia textu, kde mali súťažiaci za úlohu pretvoriť odborný text na plagát. Poslednou bola najťažšia disciplína - ústna časť, v ktorej bolo treba vytvoriť rozprávanie na istú tému. Dôležité tam boli artikulácia, postoj, rýchla a zmysluplná štylistika viet, dodržanie požadovanej formy, ale hlavne originalita hovoreného slova. Trojčlenná porota bola zložená z pedagógov rôznych škôl a ocenení boli súťažiaci umiestnení na prvých troch miestach.

Pomedzi žiakov z miest sa prebila naša žiačka **Alžbeta Bialiková**, ktorá **vyhrala aj krajské kolo olympiády zo SJL a postupuje do celoslovenského kola**, ktoré sa uskutoční v Bratislave. Ďakujeme p. uč. **Mgr. M. Skladanej** za prípravu žiačky na olympiádu a Betke prajeme veľa úspechov v celoslovenskom kole.

(A. Bialiková, IX.A)

Šaliensky Mat'ko

Dňa **20. januára 2016** sa na našej škole uskutočnilo školské kolo súťaže v prednese povestí **Šaliensky Mat'ko**. Súťaž je venovaná Jozefovi Cígerovi Hronskému, ktorá sa od roku 1991 organizuje v meste Šaľa, a preto organizátori pomenovali súťaž Šaliensky Mat'ko.

Súťaží sa v troch kategóriách: I. kategória: 2.-3. ročník
II. kategória: 4.-5. ročník
III. kategória: 6.-7. ročník.

Výsledky súťaže:

- I. kategória: **1. miesto** – *Matej Tešlár (III.A)*
2. miesto – *Alexandra Mecková (III.A)*
- II. kategória: **1. miesto** – *Janka Balážová (IV.A)*
2. miesto – *Ján Gandžala (IV.A)*
3. miesto – *Petra Kantorisová (V.A)*
- III. kategória: **1. miesto** – *Kristína Gandžalová (VII.A)*
2. miesto – *Janka Kamžíková (VI.A)*
3. miesto – *Silvia Ševcová (VI.A)*

Dňa **27. januára 2016** sa v **Brezne** uskutočnilo okresné kolo súťaže v prednese povestí Šaliensky Mat'ko. Našu školu reprezentovali **Matej Tešlár (III.A)** a **Janka Balážová (IV.A)**. Aj keď sa žiaci neumiestnili na žiadnom postupovom mieste, ďakujeme im za reprezentáciu školy. Ďakujeme p. uč. **Mgr. M. Huťovej, Mgr. M. Krupovej, Mgr. M. Skladanej, Mgr. I. Zlúkyovej** a **Mgr. E. Vaculčíakovej** za prípravu žiakov na súťaž.

(V. Syčová, IX.A)

71. výročie oslobodenia obce

V piatok **29. januára 2016** sme si pripomenuli **71. výročie oslobodenia našej obce od fašistov**. Položením vencov k pamätníku na námestí si občania Pohorelej uctili pamiatku obetí oboch svetových vojen. Účastníkom pietneho aktu sa prihovril predseda zväzu protifašistických bojovníkov p. **Ján Lakanda**, ktorý vo svojom príhovore pripomenul historické udalosti, ktoré sa udiali v obci a jej okolí pre 71 rokov. Z obecného úradu bol prítomný **Bc. Maroš Siman**, ďalej p. **Ján Šulej** a posledný žijúci bojovník v našej obci p. **František Tlučák**. Básňami a piesňami vzdali úctu padlým hrdinom aj žiaci našej základnej školy spolu so spevokolom z Pohorelej. Spoločne sme vzdali hold všetkým účastníkom oslobodzovacích bojov a pripomenuli si, aké dôležité je poučiť sa z histórie a svojou účasťou vyjadriť postoj k mieru a slobodnému životu.

Tá doba bola veľmi zložitá, preverila charakter a statočnosť mnohých ľudí, ktorí vtedy žili. Spomínané obdobie a hrdinstvo ľudí si treba pripomínať a poučiť sa, pretože podľa zúčastnených v kontexte toho, čo sa deje v súčasnosti v Európe, na Ukrajine, v oblasti Sýrie, Iránu i inde vo svete, je veľmi dôležité myslieť na to, že vojna stále striehne a čaká na naše zlyhanie.

(B. Kolláriková, IX.A)

Olympiáda z anglického jazyka

Dňa 13. januára 2016 sa uskutočnil 26. ročník obvodného kola Olympiády v anglickom jazyku v Centre voľného času v Brezne. Našu školu reprezentovali Alžbeta Bialiková z IX.A a Silvia Ševcová zo VI.A. Súťažiaci mohli získať body z písomnej aj ústnej časti, kde sa museli popasovať so slovnou zásobou, gramatikou, počúvaním a čítaním s porozumením, voľným rozhovorom a prácou s obrázkom. Aj keď naše žiačky nezískali postupové umiestnenia, ďakujeme im za reprezentáciu školy. Ďakujeme aj p. uč. Mgr. M. Kalmanovej, ktorá žiačky na súťaž pripravovala.

(R. Pokošová, IX.A)

Pro slavis 2015

PRO SLAVIS je celoštátna súťaž triednych a školských časopisov materských škôl, základných škôl, špeciálnych škôl a školských zariadení, stredných škôl a zahraničných škôl s vyučovacím jazykom slovenským a nesie názov odvodený od významného historického dokumentu, ktorým bolo Slovákom udelené určité privilégium, ktoré udelil kráľ Ľudovít I. pri návšteve Žiliny r. 1381.

Aj naša škola s Pohoreľským školáčikom sa po prvýkrát prihlásila do tejto súťaže a získala poďakovanie za účasť v súťaži. Veď do súťaže sa zapojilo takmer 100 škôl s 300 ks časopisov, čo je dôkazom toho, že aj tento rok bola účasť škôl výnimočná a súťaž je stále obľúbenou súťažou študentov MŠ, ZŠ, SŠ a špeciálnych škôl. Porota mala čo robiť, aby stihla prečítať a vyhodnotiť tie najlepšie. Ťažko sa hodnotilo, keď úroveň z roka na rok rastie. A čo porotu veľmi teší, že sa do súťaže prihlásilo veľa nových škôl, ktoré sa zapojili prvýkrát, ako aj my. Veď nie je dôležité vyhrať, ale zúčastniť sa.

Ďakujem všetkým žiakom, ktorí sa podieľajú na tvorbe nášho školáčika.

(Mgr. M. Krupová)

Pohoreľské nárečie

Pohoreľské nárečie

Časť štvrtá

- slová z nášho nárečia začínajúce na písmeno **N** až **P**
- náhodné slová z pohoreľského nárečia

naborgovať - nabráť v obchode na úver
nacysto - celkom, načisto
načot' - načat'
nagnot' - nahnúť
nagvarjat' - nahovárať
nach - nech
naiste - naozaj, iste
najedno - zrazu
najgoršy - najhorší
napryf, najsampryf - najprv
nakapať sə - natrápiť sa v robote
nakazať - prikázať
nakoprycki - kotúľajúc sa
napretku - vpredu
naradovany - naradostený
naranč - pomaranč
naras / naraz - ihneď
narokem - nárokom, úmyselne
nať! - na!
nazatku - vzadu
nazgaňat' - naznášať, nazvláčať
ňanko - starý otec
ňecysňik - diabol
ňecyta - necitlivý človek
ňed vyvodu - niet riešenia
ňeska - dnes
ňezľudňik - samotár, odľud
ňigdaj - nikdy
ňižny / ňižnyj - dolný
obramka - obruba, lem
obrazik - obrázok
obraziť - uraziť
obrjatkı - všeobecné pomenovanie pre rodinné príležitosti (krstanie, svadba ..)
obrjad'it' sə - upraviť sa
obrjotit' - obrátiť
odbačyt' - odpustiť, prepáčiť
odbrechnot' - odvrknúť
odepchnot' - odsotiť
odgaňat' - odháňať
odjot' - odňať, vziať
odrutiť sə - oddeliť sa, odčleniť sa
okoštovať - ochutnať, okúsiť
opačyt' - 1. navštíviť, 2. ohmatať
ošarpanec - trhan
oškulit' - poškriabať

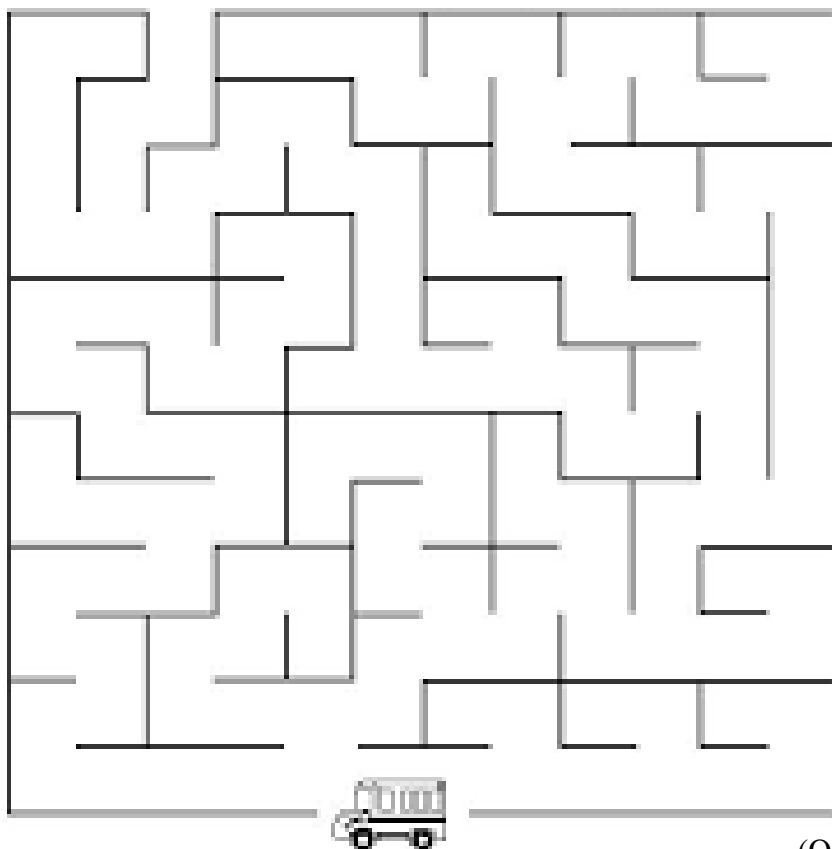
otľa - odtiaľ, odtiaľto
ozdaj - hádam, azda, vari,
pachota - vôňa
pajtaš - chlapec, šarvanec
pasovať - vyhovovať
paradoška - parádnicia
parfin - voňavka
parobək - mládenec
pazdurək - pazúr
pčela - včela
pekarik - vrchnáčik
pigl'ajz - žehlička
pjasək - piesok
pl'asnot' - dať facku
plano - zle
pl'ekať si ruky - nič nerobiť
pl'etki - 1. vrkoče, 2. klebety
pl'ontat' sə - motať sa
pl'undre - letné nohavice z plátna
pňak - peň
pobrať sə dovedna - zosobášiť sa
podnuknot' - ponúknuť
podrežňat' sə - posmievať sa
pohubiť sl'up - nedodržať slovo
polazňička - vianočný stromček
pol'akať sə tymu - naľakať sa toho
poľ'idar - peňaženka
na poľ'u - vonku
pomalutku - pomaličky
popchnot' - poduriť, popohnať
do porjradku - poriadne
povol'kovať - odychovať
prelknot' - prežrieť, prehltnúť
preprašať - hrešiť, kliať, vadiť
prešmak - niečo na zahryznutie
prfšy - prvý
prostak - neokrôchanec, hlupák
prosto - rovno, jednoducho
puzički / puzalkı - bahniatka
poňd'alək - pondelok
pyškovať - papuľovať, odvrávať

(A. Bialiková, IX.A)

Vyfarbi krtka

Pomůž deťom nájsť cestu k autobusu

(O. Martinec, IX.A)

Viete, že...

- Jediné jedlo, ktoré šváby nezjedia je uhorka.
- Najdlhší záchvat štikútkania trval podľa Guinnessovej knihy rekordov 68 rokov.
- Na svete je 23 % škôd na kopírkach spôsobených tým, že ľudia na nich sedia a snažia sa okopírovať vlastné zadky.
- Ak by bola barbie skutočná žena, jej miery by boli 39-23-33 a bola by vysoká 215 cm.
- Ženy žmurkajú 2x viac ako muži.
- Grécka hymna má 158 sloh, slovenská iba 4.
- Vo Švajčiarsku je trestné, keď hlasno zavriete dvere od auta.
- Leňochod chodí rýchlosťou 3cm za minútu. Ak sa ponáhľa.
- Delfíny spia s jedným okom otvoreným.
- Prvým výrobkom s čiarovým kódom bola žuvačka Wrigley's.
- Pred rokom 1800 sa topánky nevyrábali špeciálne na ľavú a pravú nohu, boli rovnaké.
- Na Aljaške je dovolené zastreliť medveďa. Je tam však kriminálnym zločinom, keď zobudíte medveďa fotografovaním.
- Najkratšia rieka na svete, Roe River, má len 60 metrov.
- Eskimáci majú stovky slov pre ľad, ale ani jedno pre ahoj.

(A. Lakanda, IX.A)

V TIPY

Mravec uteká po pralese, ďaleko za ním si vykračuje slon. Vzdialenosť, dosť veľká, sa stále skracuje. Mravec sa rozčúli, rozkričí sa na slona:
„To sa ti kráča, keď som ti vyšliapal cestu!

Príde Bendžo do obchodu:
„Prosím si kilo maku!“
„Aj zabaliť?“
„Nie, ďakujem, mám sieťovku!“

„Sto metrov zabehnem za 8 sekúnd.“
„Nemožné, rekord je 10 sekúnd.“
„Ja viem, ale poznám skratku.“

- Viete prečo sa Janko Hraško nesmie sprchovať?
- Lebo by naklíčil.

Pacient v sanitke, sa s vypätím síl pýta zdravotnej sestry:
- Sestrička, neviete, či som ten vodičák urobil?

(M. Chromčová, IX.A)

Časopis vydáva ZŠ s MŠ Pohorelá, Kpt. Nálepku 878, 976 69 Pohorelá. **Šéfredaktor časopisu:** A. Bialiková (IX..A), **predseda redakčnej rady:** A. Lakanda (IX.A). Ide o mesačník. Časopis vyšiel vo februári 2016. Časopis bol založený v šk. roku 2013/14 a vychádza od septembra 2013. **Redaktori:** A. Bialiková, O. Martinec, A. Lakanda, P. Pilát, R. Grajciarová, Z. Puťošová, M. Chromčová, R. Pokošová, V. Syčová, B. Kolláriková, D. Tešlár, L. Šavolová, X. Hazáková a D. Pompura z IX.A. **Pedagogický dozor:** Mgr. Mariana Krupová.